

Sammanställning av deltagarnas utvecklingsprojekt

Workshop: Utställningar för stora idéer och små budgetar
17-18 oktober 2013

Trädpussel

Anna Carlemalm (naturum Höga kusten)

Anna överväger att utveckla naturumets lekhörna, där det i nuläget finns möjlighet att bland annat rita, med mer interaktiva delar och pedagogiska klurigheter. En del i detta är att rikta sig till två- till fyraåringar, som aktiveras på golvnivå. Naturumet ska göra trädpussel. En bit trädstam delas på längden och några grenar finns som skall passa in i trädstammen. På grenarna skall man sätta fast löv av träd. Detta görs för cirka fem arter träd. Grenar och löv skall inte gå att pussla ihop fel.

Skattjakt med kikare

Beke Regelin (naturum Getterön)

Beke vill lära ut hantering av kikare. Målet är att man ska kunna titta på fåglar som rör sig. Idén är att sätta upp fasta föremål som folk kan träna upp sig på. För att det ska bli roligare ska det ske genom skattjakt. Frågor kan bara besvaras om man ser objektet genom kikaren, då det annars är för lång borta. Hon funderar även på att göra en "lupptäcksfärd", genom att använda lupp istället.

Redan under höstlovet har de på naturumet testat "skattjakt med kikare" – denna gång inomhus. På ett papper finns det frågor som kan svaras på med hjälp av fåglar samt text som de har hängt upp högt i utställningen. Detta leder till lösenordet "naturumvärd", som de ska gå till. När barnen kommer till naturumsvärden får de koden till ett hänglås på skattkistan som de får leta rätt på och ta ut var sin skatt. Det går så klart också fint att bygga in koden i skattjakten. De valde den här gången att besökarna behöver komma till naturumsvärdarna för att få koden, för att lätt kunna samla in kikarna igen. Det upplevdes som mycket lyckat och att det funkade för alla åldersgrupper från cirka 8 år.

Göra entré mer inbjudande

Carina Zätterström (naturum Söderåsen)

Carinas projekt är att göra "glasburen" till entréparti mer inbjudande, så att besökarna lockas in genom entrédörrarna. Entrépartiet består av en sluss med två in-dörrar och två ut-dörrar. Hon vill till detta koppla den "kända" sångsvanfamiljen i dammen utanför, med pappa-svan som heter Kalle. Hon såg tre möjligheter:

- svanfotspår på marken utanför. Fotspåren leder fram till dörren och vidare in en bit.

- svansiluett på ingångsdörrarna. Eventuellt även en pratbubbla med till exempel "Jag är Kalle med kollen – följ mej..."
- svanljud utvändigt med hjälp av resonanshögtalare.

Naturstig i Ottenby naturreservat

Charlotta Larsson (Länsstyrelsen i Kalmar län), Anna Lindberg (Länsstyrelsen i Kalmar län) och Emma Tinnert (naturum Ottenby)

En naturstig planeras som både erbjuder klassiska inslag, så som skyltar med naturinformation där man med hjälp av text och bild presenterar omgivningen, i kombination med någon form av aktivitet eller uppdrag som lockar besökaren vidare längs stigen. Aktiviteten ska uppdateras minst vid två tillfällen per år för att uppmuntra till återbesök på platsen. Kombinationen av klassisk naturinformation och en aktivitet ställer speciella krav på utformning av skyltarna. De ska besluta om antal skyltar, placering samt skyltarnas ämne. Texter och illustrationer ska tas fram. De kommer att kontakta en snickare för att se om förslaget på skyltarnas design är genomförbart samt fundera vidare på vilken typ av aktivitet som de ska använda sig av för att locka besökarna vidare längs stigen.

Utställning om näbbar och verktyg

Hans Fransson (naturum Store Mosse)

Hans projekt är att göra en utställning om näbbar och verktyg, men att den inte enbart ska gå ut på att visa och jämföra. Besökaren ska kunna använda verktygen, fånga maten, jämföra med fåglarna, och så vidare. Eftersom det gäller mat så är det bara köksredskap och kök som gäller. Så det kommer bli en köksbänk på hjul med överskåp som innehåller utställningen och det handfasta jämförandet äger rum på bänkskivan. Det innebär också att det blir lätt att transportera utställningen om andra naturum vill låna den. Tid behövs för att bygga utställningen.

Mobil utställning om sandmarker i Halland.

HG Karlsson (Naturbildning HB) och Kill Persson (MiNa natur AB)

HG och Kill har som utvecklingsprojekt en mobil utställning som kan turnera på Hallands populära sandstränder. I samband med utställningen ordnas guidade vandringar, sandslottstävlingar och andra arrangemang. Utställningen kan ta upp följande ämnen: 1) Vad är sand?; 2) Sandgropen - förr ett hot men nu eftertraktad; 3) Tång - hatad nu, men värdefull förr!; 4) Vi gillar också sanden - kryp som trivs; 5) Strandfynd - visitkort från havet; samt 6) Vassa och stickiga (sandrör och strandråg).

Utställningen kan göras i form av tre tetraeder (pyramider). Två innehåller bara texter och bilder och kan lätt plockas isär. Den tredje är fast monterade och innehåller förutom text och bild taktila saker, som till exempel träsnidade insekter i makroformat och känsellådor samt eventuellt även en

"Ijudburk". Till detta kommer en särskild vagn som både fungerar som transportmedel och "scen" (dvs underlag till tetraederna). Vagnen kan dras av strandpatrullernas fyrhjuliga fordon. Vagnen förses med färgglada vimplar med rubriken "Strandvagnen".

Utställning om hackspettar

Isabel Rodeson (naturum Blekinge)

Tanken är att de ska ha hackspettar som "årets djur" 2014 på naturumet. De tänker skapa en utställning (inomhus) om hackspettar. Idén är att göra en trädstam där det sitter hackspettar, gjorda i trä, och ha information om de olika arterna i anslutning till det. Under workshopen fick hon flera idéer att arbeta vidare med om hur man kan göra utställningen rolig och lärorik. Några användbara tips hon fick under workshopen var att:

- ha en mulm-holk där man kan leta efter insekter som hackspettar äter
- lyssna på läten i en hörlur
- sätta en träfågel ute i ett träd som man kan se genom fönstret mm

Linnés arboretum

Lars Andersson (Växjö kommun)

Lars arbetar med att informera om det nyanlagda Linnés arboretum, där man har planterat 10 000 plantor av 150 olika trädarter från norra halvklotet. Det är ett resultat av Linnéjubileum 2007 i kombination med stormarnas härjningar i Småland. En utmaning för informationen är att det kommer att ta relativt lång tid innan träden vuxit till så de blir riktigt påtagliga och upplevelserika. Området är på 40 ha med ett tiotal entréer och en mängd stigar/cykelvägar.

Han tror det behövs en kombination av 1) traditionella skyltar med kartor och övergripande text och 2) mer innovativa metoder, som naturvägledning via smarttelefoner. QR-koder och geocaching är två möjligheter. Lars ser en fördel med att ha större delen av informationen på en hemsida då det blir relativt lätt att uppdatera och komplettera den.

Naturstigar i kulturlandskapet med fokus på agrarhistoria

Lasse Lassander (Nordiska museet, Julita)

Lasse vill anlägga naturstigar i det gamla kulturlandskapet vid Julita gård. Besökarna ska med hjälp av stigarna kunna finna äldre spår av lantbruk. Stigarna bör kräva minimalt med underhåll.

En idé som Lasse har är att göra någon form av "skattjakt", där skatten framförallt ska vara i form av kunskap. Eventuellt ska besökaren även få ett snyggt diplom. För att slippa skyltar ute efter stigen kan man använda en karta med tillhörande folder som leder besökaren på stigen. Ledtrådar kan finnas i foldern. Han funderar även på att använda skyltar som man viker ut från en stolpe. När man

släpper skylten faller den tillbaka in i stolpen och får därigenom ett bra skydd mot väder och vind, samt smälter bättre in i omgivningen än en vanlig skylt. På grund av dålig mobiltelefon-mottagning vid Julita är han tveksam till QR-koder och audioguidar. Lasse menar också att besökarna på Julita oftast kommer som familjer eller andra grupper, och audioguidar med hörlurar fungerar dåligt i grupper och de guider som har högtalare har oftast dåligt ljud.

Utveckla naturum Blekinges naturstig

Robert Ekholm (naturum Blekinge)

Dagens naturstig vid naturum Blekinge består av enkla, anspråkslösa skyltar som uppmanar till att undersöka den natur man passerar. Stigen behöver utvecklas för att få fler användare. Realistiska idéer som framkom vid diskussioner under workshopen var:

- * En "fågelstation" med olika holkar och eventuellt ljud
- * Placera en gömd cache längs med stigen
- * Lägga en rebus eller "jakt" vid varje skylt. När man gått hela stigen får man lösningen och kan gå till naturum och kvittera ut ett diplom.

Övriga utvecklingsprojekt

Hans Barring	Naturstuga - mininaturum
Ida Lundqvist (Länsstyrelsen i Skåne län)	Inkastare från parkeringen in i naturum
Ingegerd Wachtmeister (Sörmlands museum / Landstinget i Sörmlands län)	Göra historien i Sörmland mer levande
Kajsa Grebäck (Nora)	Upptäck det lilla och det stora av naturen i staden/tätorten/byn
Karen Kämpe (naturum Dalarna / Länsstyrelsen i Dalarnas län)	Barnstig
Lo Fischer (naturum Abisko)	Tredimensionell anslagstavla/informationsplats placerad på t ex hotellet eller turistbyrån

Louise Grundeus (naturum Värmland / Mariebergsskogen AB)	Skattjakt för vuxna, med syftet att få fler att komma ut i naturen utanför. Inspirerat av deras lyckade skattjakt och hemliga uppdrag för barn.
Malin Granlund Feldt (naturum Tåkern / Länsstyrelsen i Östergötlands län)	Geocacher längs vandringsled. Skapa digital led med hjälp av Everytrail. Syftet är att få folk längre ut och längre bort längs Svanshalsleden.
Ruben Brage	En naturstuga, men utan stuga. Projektformen känns mycket bra.
Sofia Tiger (Länsstyrelsen i Dalarnas län)	Naturstig "Trollet Lars". Utveckla och förnya geologidelen i utställningen.
Sofie Stålhand (Länsstyrelsen i Västra Götalands län)	Geocaching. Att gå från teknisk metod till bra naturvägledning.
Åsa Elfström (Länsstyrelsen i Skåne län)	Geologisk tidsvandring
Wictoria Wadman (Länsstyrelsen i Jämtlands län)	Inkastare till naturum Vålådalen